Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

DOI:10.17951/h.2017.51.4.65

A N N A L E S
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. LI, 4 SECTIO H 2017

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Wydział Finansów i Ubezpieczeń

BOŻENA CIUPEK

bozena.ciupek@ue.katowice.pl

Finansowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw z funduszy publicznych w aspekcie wykorzystania środków programu Horyzont 2020

Enterprises Innovative Activity Financing Using Public Funds in Terms of the Horizon 2020 Program

Słowa kluczowe: przedsiębiorstwo; innowacje; fundusze publiczne; program Horyzont 2020

Keywords: enterprise; innovation; public funds; Horizon 2020

Kod JEL: D24; G32; H32; O16; O31

Wstęp

Zasadniczym czynnikiem warunkującym rozwój przedsiębiorstw jest prowadzenie przez nie działalności innowacyjnej. Innowacje decydują nie tylko o tempie i kierunku rozwoju, ale też w znacznym stopniu wyznaczają formy i strukturę współpracy przedsiębiorstw. Specyficzne cechy innowacji oraz złożoność procesu innowacyjnego wymagają istotnych nakładów finansowych nie tylko ze strony przedsiębiorstw, ale również władzy publicznej. Ze względu na specyfikę działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa oczekują od władzy publicznej wspierania i podejmowania działań proinnowacyjnych.

Za cel artykułu przyjęto rozpoznanie obecnej aktywności innowacyjnej polskich przedsiębiorstw oraz wskazanie źródeł jej finansowania, szczególnie uwzględniając możliwości i dotychczasowe wykorzystanie środków programu Horyzont 2020.

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Osiągnięciu tak postawionego celu służą zarówno rozważania teoretyczne, poparte analizą danych statystycznych dotyczących problemów innowacyjności polskich przedsiębiorstw, jak i wskazanie możliwości ich finansowania przy wykorzystaniu programu Horyzont 2020.

1. Rozmiar i kierunki działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w Polsce

W literaturze przedmiotu brak jest jednoznacznej definicji innowacji, co wynika głównie z odmiennego ich postrzegania przez badaczy w zależności od celu prowadzonego badania. Pojęcie innowacji zostało wprowadzone do nauk ekonomicznych przez J.A. Schumpetera, który stwierdził, że innowacja stanowi zmianę niepowtarzalną, jednorazową i nieciągłą [Schumpeter, 1960, s. 35]. Innowacje to eksploatacja nowych pomysłów, które mają przynieść korzyści ekonomiczne; poza tym są to ulepszenia technologiczne, lepsze metody czy sposoby wykonywania danej rzeczy [Porter, 1990]. Innowacje oznaczają również dobro, usługę lub pomysł odbierane jako nowe, choćby istniały od dawna [Kotler, 1994].

Współcześnie dla celów analitycznych i statystycznych przyjmuje się, że działalność innowacyjna polega na angażowaniu się przedsiębiorstw w różnego rodzaju działania naukowe, techniczne, organizacyjne, finansowe i komercyjne, które prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Za innowację uznaje się natomiast wdrożenie nowego albo istotnie ulepszonego produktu lub procesu, a także wdrożenie nowej metody organizacyjnej lub marketingowej [*Podręcznik Oslo…*, 2005, s. 20–21].

Można wskazać na cztery zasadnicze obszary działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa, a mianowicie obszar innowacji:

- produktowych, oznaczających wprowadzenie nowych wyrobów lub usług,
- procesowych, polegających na wdrożeniu nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspieraniu działalności w zakresie wyrobów i usług,
- organizacyjnych, oznaczających wdrożenie nowych, niestosowanych dotychczas metod organizacyjnych,
- marketingowych, rozumianych jako wdrożenie nowych koncepcji lub strategii marketingowych różniących się znacząco od metod dotychczas stosowanych.

Uwzględniając typologię innowacji, polskie przedsiębiorstwa w latach 2009–2012 najczęściej wdrażały innowacje procesowe. Z kolei w okresie 2013–2014 najczęściej wdrażane były innowacje produktowe, przy podobnym udziale innowacji procesowych jak w poprzednich latach. Oznacza to zmianę jakościową działań innowacyjnych. W pierwszych okresach objętych analizą najwyższą dynamiką cechowały się innowacje organizacyjne i marketingowe, obecnie najwyższą dynamiką wyróżniają się innowacje produktowe (tab. 1).

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Tab. 1. Odsetek polskich przedsiębiorstw wprowadzających innowacje w latach 2009–2014

Rodzaj innowacji	2009–2010		2011–2012		2013–2014	
	Przedsiębiorstwa					
	przemysłowe	usługowe	przemysłowe	usługowe	przemysłowe	usługowe
Ogółem	16,9	12,3	17,7	13,9	18,6	12,3
Produktowe, w tym:	11,2	6,3	11,2	7,0	17,5	11,4
– wyroby	10,4	2,5	10,5	3,3	11,7	6,8
– usługi	2,6	5,0	2,6	4,8	bd	bd
Procesowe, w tym:	12,4	9,0	12,4	9,1	12,4	8,4
– metody wytwarzania	9,7	2,8	9,7	3,0	10,0	3,0
– logistyka i dystrybucja	3,0	3,6	3,0	3,5	3,0	3,4
– inne procesy	5,8	7,0	5,4	6,6	5,6	6,1
Organizacyjne, w tym:	8,3	9,1	10,3	10,5	8,4	9,7
– zasady działania	5,6	3,3	7,3	4,7	6,2	4,8
– stosunki z otoczeniem	3,9	4,2	3,8	5,8	3,5	4,0
– podział uprawnień	5,6	6,6	6,7	6,8	5,7	7,3
Marketingowe, w tym:	7,9	7,8	10,2	11,1	7,6	7,9
– konstrukcja/opakowania	3,5	2,1	5,2	3,8	4,4	3,0
– dystrybucja	4,3	5,6	5,2	6,3	2,5	3,3
– promocja	2,3	3,0	3,4	5,3	3,9	5,4
– kształtowanie cen	4,6	3,6	5,2	5,3	3,6	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [GUS, 2012, s. 21, 36, 42; GUS, 2013, s. 29, 47, 53; GUS, 2015, s. 31, 42, 43, 56, 63].

Zaprezentowane dane pozwalają generalnie zauważyć systematyczny przyrost odsetka przedsiębiorstw wprowadzających innowacje. Jednak pomimo tego faktu relacja przedsiębiorstw wprowadzających innowacje do ogółu podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie jest bardzo niska – nie przekracza 17,5%. Prowadzone badania poziomu innowacji przedsiębiorstw, uwarunkowań i efektów ich działalności innowacyjnej, potencjału innowacyjnego oraz polityki i instrumentów wspierania tego rodzaju działalności wykazują między innymi, że:

- większość przedsiębiorstw nie prowadzi działalności innowacyjnej,
- wśród tych, które prowadzą działalność innowacyjną, przeważają przedsiębiorstwa produkcyjne,
- przedsiębiorstwa wprowadzają innowacje organizacyjne i produktowe,
- cechą wdrażanych innowacji jest niski stopień nowości [Lichniak (red.), 2011, s. 24–25].

2. Źródła finansowania działalności innowacyjnej przedsiębiorstw

Zasadniczą przyczynę słabej aktywności przedsiębiorstw wiąże się z barierą finansową. Uzasadniając konieczność zwiększenia wydatków publicznych na działalność innowacyjną przedsiębiorstw, interesująca staje się odpowiedź na pytania o rozmiar i kierunek dotychczas ponoszonych nakładów innowacyjnych oraz o źródła ich pocho-

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

dzenia. Wysokość poniesionych w przedsiębiorstwach nakładów na działalność innowacyjną, z uwzględnieniem rozmiaru i typu prowadzonej działalności, ilustruje tab. 2.

Tab. 2. Nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw Polsce w latach 2009–2014 (w mln zł)

Rodzaj	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Przedsiębiorstwa przemysłowe	22 652,1	23 757,7	20 821,1	21 335,4	20 958,9	24 621,6
Przedsiębiorstwa usługowe	8 260,1	10 790,2	10 979,1	15 145,4	11 980,9	12 995,2
Razem	30 912,2	34 547,9	31 800,2	36 480,8	32 939,8	37 616,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [GUS, 2011, s. 56; GUS, 2012, s. 58; GUS, 2013, s. 69; GUS, 2015, s. 73].

Z przedstawionego zestawienia wynika generalny wzrost wartości ponoszonych wydatków na działalność innowacyjną, lecz skala tych wydatków w odniesieniu do PKB nie przekracza 1% [GUS, 2016, s. 9]. W analizowanym okresie ponoszone przez przedsiębiorstwa nakłady na działalność innowacyjną najczęściej dotyczyły wydatków na:

- zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych w postaci patentów i usług technicznych,
- prace badawcze i rozwojowe (B+R),
- zakup oprogramowania związany z wdrażaniem innowacji,
- zakup i montaż maszyn oraz urządzeń technicznych,
- szkolenie personelu,
- wydatki na wstępne badania rynkowe, testy rynkowe oraz reklamę [GUS, 2015, s. 31–33].

Przedsiębiorstwa finansowały wymienione nakłady zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych. Przy czym należy zwrócić uwagę, że w zasadniczej mierze wykorzystywały one środki własne i pochodzące z kredytów bankowych. W znacznie niższym stopniu korzystały z bezzwrotnego finansowania ze środków publicznych (tab. 3).

Tab. 3. Źródła finansowania nakładów na działalność innowacyjną polskich przedsiębiorstw w latach 2010–2014 (w mln zł)

Źródło finansowania	2010	2011	2012	2013	2014
Przedsiębiorstwa przemysłowe					
Ogółem, w tym:	23 757,7	20 821,1	21 335,4	18 582,0	22 398,4
– środki własne	17 874,7	15 287,2	15 868,7	14 897,8	17 032,2
– kredyty bankowe	2 089,7	2 153,4	1 422,8	1 456,2	2 487,9
– środki z budżetu państwa	270,7	265,4	418,3	330,5	400,8
– środki z funduszy europejskich	1 879,0	1 763,1	1 550,1	1 897,5	2 477,5
Przedsiębiorstwa usługowe					
Ogółem, w tym:	10 790,2	10 979,1	15 145,4	11 774,6	12 474,2
– środki własne	9 247,6	9 115,7	10 534,3	9 544,8	8 701,9
– kredyty bankowe	1 129,2	1 122,7	728,8	996,6	1 326,8
– środki z budżetu państwa	52,4	118,8	2 139,2	234,0	283,3
– środki z funduszy europejskich	268,9	205,6	956,7	999,2	2 162,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [GUS, 2011, s. 58; GUS, 2012, s. 59; GUS, 2013, s. 74; GUS, 2014, s. 75; GUS, 2015, s. 79].

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Zaobserwowana tendencja rozwoju działalności innowacyjnej znalazła w badanym okresie odzwierciedlenie we wzroście nakładów na innowacje oraz w strukturze źródeł ich finansowania. Generalnie o ile obserwuje się pewien przyrost poziomu angażowanych środków w działalność innowacyjną, o tyle nie zmienia się ich struktura. I chociaż w każdym okresie obserwuje się dominację środków prywatnych, to trzeba jednak zwrócić uwagę na istotny przyrost wartości środków publicznych angażowanych w działalność innowacyjną przedsiębiorstw. Zaobserwowany wzrost nakładów środków publicznych na działalność innowacyjną oraz zwiększający się systematycznie odsetek przedsiębiorstw, których działalność innowacyjna jest wspierana ze środków pochodzących z zasobu publicznego, należy postrzegać i oceniać jako zjawisko pozytywne. Skala innowacyjności i poziom jej wsparcia finansowego ze strony władz publicznych wciąż wymagają dalszej, systematycznej poprawy, szczególnie w aspekcie zgłaszanych przez przedsiębiorców propozycji rozwiązań wspierających rozwój przedsiębiorczości. Przedsiębiorcy przede wszystkim oczekują w najbliższym czasie:

- wsparcia procesu wprowadzenia innowacyjnych produktów na rynek w systemie zamówień publicznych,
- zwiększenia wysokości ulgi podatkowej na działalność B+R,
- wsparcia rozwoju innowacyjnych start-upów,
- wsparcia rozwoju i promocji technologii środowiskowych,
- finansowania projektów na wczesnych etapach realizacji i o wysokim poziomie ryzyka,
- zwiększenia dostępu do kapitałów na innowacje,
- uruchomienia programów wspierających innowacyjność [*Biała Księga Innowacji*, 2016, s. 9–24].

Każde z tych oczekiwań wymaga zaangażowania środków publicznych w postaci wydatków bezpośrednich lub przez wprowadzenie preferencji podatkowych. Jednym z takich szczególnych zasobów dedykowanych finansowaniu działalności innowacyjnej jest program Horyzont 2020.

3. Możliwości i wykorzystanie wsparcia finansowego ze środków programu Horyzont 2020

Horyzont 2020 to ramowy program Unii Europejskiej wspierający realizację priorytetów Strategii Europa 2020. Jest pionierskim programem w zakresie badań naukowych i innowacji. Jak dotąd jest też największym programem finansującym przedsięwzięcia innowacyjne. Zgodnie z jego założeniami realizacja programu prowadzona jest w pięciu obszarach, na których sfinansowanie w sumie przeznaczono prawie 80 mld euro, co obrazuje tab. 4.

Przyjęte obszary działania oraz środki programu Horyzont 2020 zgodnie z celami mają zapewnić znaczące wsparcie innowacji. Wśród wielu działań, mających na celu rozwój działalności innowacyjnej, w kontekście podjętych rozważań na

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Tab. 4. Obszary działania i asygnowane środki finansowe programu Horyzont 2020

Obszar realizacji programu	Kwota (w mld euro)
Wyzwania społeczne	29,7
Doskonała baza naukowa	24,4
Wiodąca pozycja w przemyśle	17,0
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	2,7
Euratom (2014–2018)	1,6

Źródło: [*Horizon 2020…*, 2014, s. 35].

uwagę zasługują trzy typy działań objęte finansowaniem ze środków tego programu, a mianowicie komponent działania innowacyjne, działania w ramach instrumentu MŚP oraz od 2015 r. komponent szybka droga do innowacji.

Komponent działania innowacyjne jest adresowany do podmiotów działających na szerszą skalę, zdolnych uczestniczyć w konsorcjach partnerów z różnych krajów, reprezentujących przemysł i środowisko akademickie. Dofinansowanie jest skoncentrowane na innowacjach służących poprawie konkurencyjności rynkowej podmiotów i generalnie skupia się na działalności innowacyjnej, której celem jest opracowanie nowych lub udoskonalonych produktów bądź usług. Natomiast instrument MŚP skierowany jest do wysoce innowacyjnych przedsiębiorstw sektora MŚP, które dążą do wykorzystania własnego potencjału wzrostu. W ramach tego działania oferowane są kwoty ryczałtowe na studia wykonalności i tworzenie prototypów oraz wsparcie w postaci ułatwienia dostępu do instrumentów dłużnych i kapitałowych. Szybka droga do innowacji to rozwiązanie ukierunkowane na projekty w zakresie innowacji, poświęcone technologii oraz wyzwaniom społecznym, adresowane do przedsiębiorstw gotowych na angażowanie do współpracy partnerów biznesowych i partnerów z otoczenia biznesu przy założeniu, że współpraca będzie realizowana z minimum trzema i maksymalnie z pięcioma partnerami.

Realizacja programu jest ściśle powiązana z realizacją Strategii Europa 2020 i perspektywą finansową 2014–2020. Dlatego funkcjonowanie programu rozpoczęło się równocześnie z rozpoczęciem obecnej perspektywy finansowej [Ciupek, 2014, s. 52–53]. Od początku uruchomienia programu do ostatniego kwartału 2016 r. ogłoszono 274 konkursy zapraszające do podjęcia działań w założonych obszarach działalności innowacyjnej. Na konkursy złożono w tym okresie 343 236 wniosków projektowych. W wyniku przeprowadzonej oceny Komisja Europejska podpisała umowy z 16 645 podmiotami ze 132 krajów. Na dofinansowanie zakwalifikowanych 10 965 projektów alokowała środki w wysokości 20,27 mld euro. W konkursach uczestniczyły również polskie podmioty. W analizowanym okresie zostało przygotowanych i przedstawionych do oceny 5447 wniosków projektowych. W ich przygotowanie zaangażowanych było 2036 podmiotów (przedsiębiorstw i innych organizacji). W wyniku przeprowadzonej oceny wniosków 373 podmioty podpisały umowy, w efekcie których realizowanych jest 598 projektów, a uzyskana łączna kwota dofinansowania wynosi 180,9 mln euro. Podjęte inicjatywy należy ocenić pozytywnie, jednak ich ilość i wielkość przedsięwzięć klasyfikuje Polskę poniżej średniej państw Unii Europejskiej mierzonej wskaźnikiem

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

sukcesu 1 (uczestnictwa), rozumianym jako relacja liczby uczestnictw w zakwalifikowanych do finansowania wnioskach do liczby uczestnictw we wnioskach zgłoszonych do oceny. Polska odnotowała wskaźnik sukcesu na poziomie 11,52% wobec średniego wskaźnika sukcesu dla wszystkich państw członkowskich wynoszącego 14,62%. Również poniżej średniej kształtuje się wskaźnik sukcesu 2 (finansowania), rozumiany jako stosunek wielkości dofinansowania do finansowania oczekiwanego w zgłoszonych do oceny wnioskach. W odniesieniu do przyznanego finansowania wskaźnik ten wynosi 6,63% wobec średniego wskaźnika sukcesu dla wszystkich państw członkowskich wynoszącego 11,30%. Poziom wskaźnika sukcesu 1 plasuje Polskę na 24. miejscu, a wskaźnik sukcesu 2 – na 22. miejscu wśród 28 krajów Unii Europejskiej [*Horyzont 2020. Analiza uczestnictwa Polski…*, 2016, s. 3–7, 18]. Rozkład współczynników sukcesu polskich podmiotów i organizacji w odniesieniu do średniego wskaźnika sukcesu dla wszystkich państw członkowskich przedstawia tab. 5.

Tab. 5. Wskaźniki sukcesu Polski na tle innych państw członkowskich UE w latach 2014–1016

H2020	Liczba uczestnictw we wnioskach	Liczba uczestnictw w podpisanych projektach	Wskaźnik sukcesu 1 (%)	Przyznane dofinansowanie (w mln euro)	Wskaźnik sukcesu 2 (%)
Stan na dzień 25 września 2014 r. (po 38 konkursach)					
Kraje UE	44 914	6 345	14,28	2 105,84	12,58
Polska	800	127	15,88	24,02	11,57
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	1,75	1,63	–	1,29	–
Stan na dzień 25 lutego 2015 r. (po 79 konkursach)					
Kraje UE	92 473	8 225	8,89	3 064,52	0,84
Polska	1 828	171	9,35	32,37	0,49
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,30	1,51	–	0,79	–
Stan na dzień 15 lipca 2015 r. (po 117 konkursach)					
Kraje UE	127 788	16 784	13,13	6 994,03	11,85
Polska	2 625	309	11,78	69,32	8,51
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,30	1,51	–	0,79	–
Stan na dzień 30 października 2015 r. (po 158 konkursach)					
Kraje UE	187 013	26 783	14,32	11 300,21	9,45
Polska	4 095	494	12,06	111,01	6,40
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,30	1,51	–	0,79	–
Stan na dzień 26 lutego 2016 r. (po 200 konkursach)					
Kraje UE	231 343	32 342	13,98	13 543,40	10,59
Polska	5 307	579	10,91	136,13	6,27
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,52	1,60	–	0,90	–
Stan na dzień 31 maja 2016 r. (po 241 konkursach)					
Kraje UE	264 892	36 579	13,81	15 479,96	10,68
Polska	6 072	658	10,84	152,69	6,28
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,54	1,61	–	0,88	–
Stan na dzień 30 września 2016 r. (po 274 konkursach)					
Kraje UE	305 494	44 658	14,62	18 895,44	11,30
Polska	6 884	793	11,52	180,91	6,63
Udział polskich przedsiębiorstw (%)	2,03	1,44	–	0,83	–

Źródło: [*Horyzont 2020. Analiza uczestnictwa Polski…*, 2016, s. 4, 8, 11].

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Z przedstawionych danych zawartych w tab. 5 wynika, że wskaźnik sukcesu 1 oraz wskaźnik sukcesu 2 dla Polski wykazuje podobne tendencje, jak wskaźniki dla wszystkich krajów Unii. Poza pierwszym okresem działania programu, zarówno różnica, jak i dynamika wskaźnika 1 (uczestnictwa) są podobne. Widać jednak wyraźnie, że różnica pomiędzy współczynnikami sukcesu finansowego Polski i wszystkich krajów Unii Europejskiej systematycznie powiększa się i wynosi obecnie blisko 5 p.p.

Wśród wnioskodawców istotną grupę stanowią podmioty gospodarcze. W 186 projektach uczestniczy 171 polskich podmiotów sektora przedsiębiorstw, które uzyskały dofinansowanie w wysokości 46,5 mln euro. Niektóre z przedsiębiorstw uzyskały dofinansowanie dla kilku projektów. Listę najbardziej aktywnych przedsiębiorstw przedstawia tab. 6.

Tab. 6. Polskie przedsiębiorstwa o największej liczbie uczestnictw w finansowaniu projektów z programu Horyzont 2020

Nazwa przedsiębiorstwa	Liczba uczestnictw	Dofinansowanie (w euro)
ITTI sp. z o.o. e-technologie i biznes, Poznań	6	1 966 825
IZNAB sp. z o.o. Innowacje Zorientowane Na Biznes, Warszawa	5	1 499 250
MOSTOSTAL WARSZAWA SA, Warszawa	5	1 173 990
VIGO SYSTEM SA, Ożarów Mazowiecki	5	2 233 525
BERGAMO TECNOLOGIE sp. z o.o., Konstantynów Łódzki	4	654 538
ASTRI POLSKA sp. z o.o., Warszawa	3	951 208
KGHM POLSKA MIEDŹ SA, Lubin	3	1 220 000
ORANGE POLSKA SA, Warszawa	3	746 125
PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT ELEWACYJNYCH „FASADA" sp. z o.o., Gdańsk	3	494 498
AIROPTIC sp. z o.o., Poznań	3	1 518 625
METROSOFT Polska, Kraków	2	1 846 018
NOKIA SOLUTIONS AND NETWORKS sp. z o.o., Warszawa	2	510 365
TAURON POLSKA ENERGIA SA, Katowice	2	184 410

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [*Horyzont 2020. Analiza uczestnictwa Polski*…, 2016, s. 11].

Podsumowanie

Problem działalności innowacyjnej przedsiębiorstw i możliwości jej wspierania z funduszy publicznych nie jest nowy. W zasadzie od początku transformacji ekonomicznej Polski jest podkreślana konieczność intensyfikowania działalności innowacyjnej, również w aspekcie wsparcia publicznego dla tego typu przedsięwzięć. Niestety, przytaczane w rozważaniach dane świadczą o tym, że działania podejmowane zarówno przez przedsiębiorców, jak i władze publiczne nie przynoszą istotnej poprawy poziomu innowacyjności polskich przedsiębiorstw. Działania podjęte w ostatnich latach są istotnym krokiem naprzód, lecz bez zdecydowanej kontynuacji w kolejnych latach nie odmienią oblicza polskiej gospodarki. Ostateczny sukces zależy od konsekwentnego realizowania planów reform sektora kreacji

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

wiedzy, znacznego zwiększania publicznych nakładów na badania i rozwój oraz nieustannego propagowania i zachęcania innowatorów do korzystania z istniejących instrumentów wsparcia (m.in. takich jak program Horyzont 2020), zmierzając do tego, by wskaźniki sukcesu przekroczyły średnie wskaźniki charakterystyczne dla krajów Unii Europejskiej.

Bibliografia

Biała Księga Innowacji, MNiSW, Warszawa 2016.

Ciupek B., *Publiczne środki pieniężne w finansowaniu działalności innowacyjnej przedsiębiorstw – perspektywa finansowa 2014–2020*, [w:] T. Famulska, K. Znaniecka (red.), *Finanse – Problemy – Decyzje*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Wydziałowe" 2014, z. 198.

GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2008–2010*, US w Szczecinie, Warszawa 2011.

GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2009–2011*, US w Szczecinie, Warszawa 2012.

GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010–2012*, US w Szczecinie, Warszawa 2013.

GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2011–2013*, US w Szczecinie, Warszawa 2014.

GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2012–2014*, US w Szczecinie, Warszawa 2015.

GUS, *Nauka i technika w Polsce w 2015 r.*, Warszawa 2016.

Horizon 2020. Program ramowy UE w zakresie badań naukowych i innowacji, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg 2014.

Horyzont 2020. Analiza uczestnictwa Polski na tle UE. Raport po 274 konkursach, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, Warszawa 2016.

Kotler P., *Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola*, Gebethner i S-ka, Warszawa 1994.

Lichniak I. (red.), *Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w Polsce*, SGH, Warszawa 2011.

Podręcznik Oslo. Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji, OECD/European Communities, Paryż 2005.

Porter M.E., *The Competitive Advantage of Nations*, Macmillan, London 1990.

Schumpeter J.A., *Teoria rozwoju gospodarczego*, PWN, Warszawa 1960.

Enterprises Innovative Activity Financing Using Public Funds in Terms of the Horizon 2020 Program

The development of enterprises based only on price competition does not guarantee success. In terms of globalized economy, at the time of serious economic challenges that have global character, the innovative activity has been becoming the essential source of enterprises growth and competitiveness. Having in mind the specific of the innovative activity, the enterprises expect supporting this activity as well as undertaking pro-innovative activities from governments in order to facilitate innovation introduction and European funds absorbing. In consequence, the aim of the paper is to present current innovative activity of Polish enterprises as well as to justify the necessity of supporting this activity using public sources, especially with taking into account possibilities and current use of sources coming from the Horizon 2020 program. This aim is achieved both by conducting theoretical considerations in terms of statistical data covering the problems of Polish enterprises innovation financing as well as by indicating the possibilities in terms of resolving these problems using the sources from the Horizon 2020 program.

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 29/11/2026 13:25:32

Finansowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw z funduszy publicznych w aspekcie wykorzystania środków programu Horyzont 2020

Rozwój przedsiębiorstw oparty tylko na konkurencji cenowej nie jest już gwarantem sukcesu. W warunkach globalizacji gospodarki, w czasach poważnych wyzwań ekonomicznych o globalnym charakterze, działalność innowacyjna staje się zasadniczym źródłem wzrostu i konkurencyjności przedsiębiorstw. Ze względu na specyfikę działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa oczekują od władzy publicznej wsparcia i podejmowania działań proinnowacyjnych, ułatwiających wprowadzanie innowacji i pozyskiwanie środków finansowych, w tym tych pochodzących z funduszy Unii Europejskiej. Dlatego za cel artykułu przyjęto przedstawienie obecnej aktywności innowacyjnej polskich przedsiębiorstw oraz uzasadnienie konieczności jej wspierania ze środków publicznych, szczególnie uwzględniając możliwości i dotychczasowe wykorzystanie środków programu Horyzont 2020. Osiągnięciu tak postawionego celu służą zarówno rozważania teoretyczne poparte analizą danych statystycznych dotyczących problemów finansowania innowacyjności polskich przedsiębiorstw, jak i wskazanie możliwości ich rozwiązania przy wykorzystaniu środków finansowych programu Horyzont 2020.